

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.50.2025.BW
3827609.15288948.12344689
Warszawa, 16-06-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posła na Sejm RP Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie zmian obowiązujących przepisów dotyczących nielegalnych rajdów quadami, motocyklami crossowymi i samochodami terenowymi w lasach i terenach chronionych (K10INT10003), przedstawiam poniższe informacje.

Zwalczanie zjawiska nielegalnych rajdów w Lasach Państwowych polega na patrolowaniu obszarów szczególnie narażonych na organizację tego typu wydarzeń, a także na kontrolowaniu leśnych parkingów w ramach codziennej, stałej służby Straży Leśnej, jak również podczas okazjonalnych akcji kontrolnych. W ostatnich latach zwiększono potencjał kadrowy i techniczny Straży Leśnej. Zrealizowano szereg szkoleń zawodowych, w tym także praktycznych. Duże znaczenie mają cykliczne akcje o charakterze centralnym, regionalnym i lokalnym, skierowane przeciwko osobom dopuszczającym się nielegalnych wjazdów do lasów. Tylko w ubiegłym roku Straż Leśna przeprowadziła ponad 900 takich akcji. Znaczącym wsparciem w działaniach jest wykorzystywanie dronów oraz urządzeń do monitoringu wizyjnego, takich jak kamery leśne i fotopułapki. Straż Leśna ma zapewniony dostęp do państwowych baz danych, w tym do Centralnej Ewidencji Pojazdów. Elementem systemu ochrony lasów jest również rozbudowana sieć szlabanów, tzw. rogatek leśnych. Wsparcia Straży Leśnej udzielają pracownicy administracji terenowej oraz służby mundurowe, w szczególności Policja. W ramach działań policyjnych prowadzone są patrole z wykorzystaniem koni służbowych oraz pojazdów typu quad, zwłaszcza na terenach trudno dostępnych. Odbywają się także spotkania edukacyjne i profilaktyczne funkcjonariuszy Policji z lokalnymi społecznościami – m.in. debaty i prelekcje dedykowane różnym grupom wiekowym. Problem nieuprawnionego wjazdu pojazdów silnikowych do lasów został uwzględniony w planach działań dzielnicowych, szczególnie na obszarach, gdzie teren służbowy obejmuje lasy.

Parki narodowe także prowadzą wiele działań, by przeciwdziałać nielegalnym wjazdom pojazdów na ich teren oraz niszczeniu zasobów przyrodniczych. Prowadzone są regularne patrole, kilka razy w tygodniu oraz w weekendy, we współpracy ze Strażą Leśną, Policją oraz Strażą Graniczną (w parkach przygranicznych). Zatrzymani sprawcy są karani grzywną w drodze mandatu karnego, który aktualnie wynosi maksymalnie 500 zł. Poruszanie się pojazdów typu quad czy motocykli poza wyznaczonymi drogami w rezerwach przyrody jest nielegalne i podlega karze aresztu lub grzywny. Na obszarach Natura 2000, parków narodowych i rezerwatów przyrody działania prewencyjne są związane także głównie z edukacją społeczeństwa, nasileniem kontroli i tworzeniem barier, w tym naturalnych – np. w postaci pni drzew, żerdzi, kłód czy głązów.

Przedstawione działania przyczyniają się do ograniczenia liczby nielegalnych wjazdów pojazdami off-road, jednak nie eliminują tego zjawiska całkowicie. W wielu przypadkach nie dochodzi do zatrzymania sprawców ze względu na ignorowanie poleceń wydawanych przez służby wzywające do zatrzymania pojazdu. Dodatkowym problemem pozostaje identyfikacja sprawców – w Polsce quady, motocykle crossowe oraz skutery śnieżne nie podlegają obowiązkowi rejestracji, co uniemożliwia ich identyfikację na podstawie numerów. Kierujący tymi pojazdami często są dodatkowo ubrani w sposób uniemożliwiający ich rozpoznanie (np. noszą kaski), co sprawia, że ustalenie tożsamości sprawcy bywa niemożliwe.

Na zwiększenie skuteczności zatrzymywania i karania osób dopuszczających się nielegalnych przejazdów off-roadowych mogłoby wpłynąć wprowadzenie obowiązku rejestracji tych pojazdów oraz ich oznakowania – zarówno z przodu, jak i z tyłu. Można również przypuszczać, że podwyższenie obecnej grzywny, która wynosi maksymalnie 500 zł, pozwoliłoby skuteczniej chronić zasoby przyrodnicze oraz zapewnić bezpieczeństwo turystom i pracownikom służb. Wprowadzenie wyższych kar lub zmiana kwalifikacji czynu z wykroczenia na przestępstwo miałyby sens jedynie przy jednoczesnym zwiększeniu skuteczności zatrzymań i nieuchronności kary. Dlatego działania te powinny być wdrażane równoległe z wcześniej opisanymi rozwiązaniami.

W odpowiedzi na narastający problem nielegalnych wjazdów oraz liczne sygnały obywateli dotyczące hałasu i szkód w środowisku naturalnym, Minister Klimatu i Środowiska zwrócił się do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z prośbą o zaprzestanie stosowania pouczeń na rzecz zdecydowanego i konsekwentnego karania sprawców – szczególnie w przypadku wjazdów poza wyznaczone drogi leśne.

Skierowano również wniosek do Ministra Sprawiedliwości o podjęcie inicjatywy legislacyjnej mającej na celu zaostrzenie sankcji wobec sprawców tego rodzaju wykroczeń. Równoległe Mikołaj Dorożala, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska oraz Główny Konserwator Przyrody, wystąpił do Ministra Infrastruktury z propozycją zmian prawnych, które umożliwiłyby identyfikację kierowców pojazdów off-road naruszających zakaz wjazdu do lasów.

Na wniosek Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Sprawiedliwości zainicjowało działania zmierzające do wprowadzenia zmian legislacyjnych, mających na celu wzmocnienie ochrony przyrody oraz społecznych funkcji lasów – ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania nielegalnym wjazdom w miejsca niedozwolone.

W ramach tych działań przygotowano wstępny projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks wykroczeń. Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiło do projektu własne propozycje oraz opracowało wkład do uzasadnienia planowanych rozwiązań.

Nawiązano również współpracę z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji w celu zintensyfikowania działań Policji w tym zakresie. Działania te mają na celu skuteczniejsze egzekwowanie obowiązujących przepisów.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów